

การพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องสาเกตนครบ้านเราของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทัศนศึกษา
The Development of a Supplementary Reading Book in the local history unit for grade 3
students by using the learning process with historical methods and field trip activities: The story
of The Sakate Nakorn community.

วิชัย พ้องเสียง¹ และพงษ์นัฐ อักษร²

Wichai Pongseang¹ and Phongnut Aksorn²

¹ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

²นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

¹The senior professional level teachers in Anubantessaban Mueng Roi-et school Roi-et municipality, Roi ed Province.

²Computer Scholar Mahasarakham Rajabhat University

Corresponding Author Email: Phuttharapong2526@gmail.com

Received: 18 September 2021

Revised: 8 October 2021

Accepted: 13 October 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง สาเกตนครบ้านเราของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทัศนศึกษาที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียน 3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียน และ 4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย (1) แผนการจัดการเรียนรู้ฯ จำนวน 4 แผน (2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 1 ฉบับ (3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ จำนวน 1 ฉบับ (4) แบบสอบถามวัดความพึงพอใจ ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนอนุบาลเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด สังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 32 คน จำนวน 1 ห้อง ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากเครื่องมือการวิจัยมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบโดยการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องสาเกตนครบ้านเราของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทัศนศึกษา มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.25/86.31 สูงกว่าและเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 2) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องสาเกตนครบ้านเรา โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทัศนศึกษา โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.53$)

คำสำคัญ: ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น, กิจกรรมทัศนศึกษา, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

This research consists of purposes were 1. Development the supplementary book in the local history unit for grade 3 students by using the learning process with historical methods and field trip activities in the story of The Sakate Nakorn community which is effective in accordance with the criteria 80/80. 2. To Compare the learning achievement of grade 3 students before and after studying with a supplementary reading book on the local history unit by using the learning process with historical methods and field trips activities in the story of The Sakate Nakorn community. 3. To Compare the analytical thinking ability of grade 3 students before and after studying with a supplementary reading book on the local history unit by using the learning process with historical methods and field trips activities in the story of The Sakate Nakorn community. And 4. And, to study the satisfaction of grade 3 students towards learning by the supplementary reading books on the local history unit by using the learning process with historical methods and field trips activities in the story of The Sakate Nakorn community. It is a quantitative research. The research tools consisted of (1) learning management s (2) learning achievement test (3) analytical thinking test (4) questionnaire measure satisfaction The sample group used in this research was Prathomsuksa 3/2 students in the first semester of the academic year 2019 at Muang Roi Et Municipal Kindergarten School. under the Roi Et Municipality Roi Et Province, 32 people, 1 room, were obtained by random group. The data collected from the research tool were analyzed using descriptive statistics consisting of percentage, mean, standard deviation. and compared by t-test. The results showed that 1) the development of additional reading books in local history units; The story of our hometown sake of grade 3 students using the historical learning process and field trip activities The efficiency was 87.25/86.31 higher and met the criteria set 80/80 2) The learning achievement after school was significantly higher than before at the .05 level. 3) The ability to think. Post-study analysis was significantly higher than before school at the .05 level and 4) Prathomsuksa 3 students were satisfied with learning with additional reading books in the local history unit. About our city sake using the historical learning process and field trip activities Overall, the satisfaction level was at the highest level ($\bar{x} = 4.53$).

Keywords: Local History, Field Trip Activities, Academic Achievement

บทนำ

การศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น มีจุดหมายของการศึกษาคือความเข้าใจในความหลากหลายของวิถีวัฒนธรรม ประสบการณ์ และระบบที่แตกต่างกันของชุมชนต่าง ๆ ความหลากหลายของชุมชนนั้นนับได้ตั้งแต่ระดับหมู่บ้านขึ้นไปจนถึงภาคที่ร่วมในวัฒนธรรมและประสบการณ์จากอดีตอันเดียวกันมา (นิธิ เอียวศรีวงศ์, 2530, น.3-4) ดังนั้นขอบเขตในการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นไม่ตายตัวแน่นอนขึ้นอยู่กับผู้ศึกษาประสงค์จะทำความเข้าใจกับประเด็นอะไร ท้องถิ่นอันเป็นขอบเขตของการศึกษาก็จะปรากฏขึ้นเอง ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจึงเป็นการศึกษาเรื่องราวของท้องถิ่นนับจากจุดเล็กไปหาจุดใหญ่ (ศรีศักร วัลลิโภดม, 2531, น. 213-214) การเรียนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น จะทำให้คนในท้องถิ่นมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน เกิดความรู้สึกรักหวงแหนสิ่งที่มีค่าในท้องถิ่น ทั้งที่เป็นโบราณสถาน โบราณวัตถุ ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณี ซึ่งช่วยกันรักษาและสืบทอดไว้ ช่วยฝึกให้ผู้เรียนแยกแยะประเภทหลักฐานที่ใช้ในการศึกษาความเป็นมาของท้องถิ่น สืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่นโดยใช้หลักฐานที่

หลากหลาย รวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ และแยกแยะความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องราวในท้องถิ่น และนำเสนอข้อมูลจากหลักฐานที่หลากหลายในการทำความเข้าใจเรื่องราวในอดีตของท้องถิ่น (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2557, น.38)

วิธีการทางประวัติศาสตร์ เป็นวิธีสอนวิธีหนึ่งที่จะช่วยพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้มีเหตุผล รู้จักคิดแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ อย่างมีเหตุผล มีการตั้งปัญหาและตั้งสมมติฐานและคิดหาคำตอบตามสมมติฐานนั้น ผูกการแสวงหาความรู้ ศึกษาค้นหาคำตอบได้ด้วยตนเองตามเหตุผลและผล วิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนสรุปหาข้อเท็จจริงนำไปสู่การคิดแก้ปัญหาจากเหตุไปผล (สิริวรรณ ศรีพหล, 2553, น.141) วิธีการทางประวัติศาสตร์มีลักษณะเป็นการแสวงหาความรู้ความจริง ตามหลักทฤษฎีที่เป็นวิทยาศาสตร์ ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับประวัติศาสตร์ ในด้านวิธีการศึกษาซึ่งใช้การค้นคว้ารวบรวม ประเมินค่าของเอกสาร วิเคราะห์วิจารณ์ข้อมูล เช่นเดียวกับการสังเคราะห์รวบรวมและทดลองทางวิทยาศาสตร์ การที่นักประวัติศาสตร์นำเอาวิธีการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในการศึกษาประวัติศาสตร์จึงมีประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าและนำข้อมูลมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด (เยวภา ประคองศิลป์, 2546, น.78) วิธีการทางประวัติศาสตร์ ช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการคิด และวิเคราะห์ วิจัย เน้นให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และเน้นตัวนักเรียนเป็นสำคัญ ผูกค้นคว้าเกี่ยวกับประเด็นทางประวัติศาสตร์ที่พอเหมาะ กับวัย มีการศึกษานอกสถานที่ เพื่อศึกษาค้นคว้าโบราณสถานโบราณวัตถุที่สำคัญ ๆ ในท้องถิ่นของตนเอง และพิพิธภัณฑ์สถานที่ สามารถน่านักเรียนไปได้ นักเรียนรู้จักคิด รู้จักแก้ปัญหาเพื่อนำความรู้ที่ได้จากการเรียนประวัติศาสตร์มาใช้ในการพัฒนาตนเอง สังคมและประเทศชาติ (กรมวิชาการ, 2553, น.11)

ปัจจุบัน หนังสืออ่านเพิ่มเติมมีบทบาทสำคัญอย่างมากในการเรียนการสอนประวัติศาสตร์โบราณคดีท้องถิ่น ของครูและนักเรียน อีกทั้งยังมีส่วนสำคัญในหลักสูตรและนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยกรมวิชาการได้มีการสนับสนุนให้มีการผลิตอย่างกว้างขวางและแพร่หลาย ทั้งนี้เพราะการเรียนการสอนของครูและนักเรียนจะใช้หนังสือเรียนที่กำหนดให้เรียนในชั้นเรียนแต่เพียงอย่างเดียวคงไม่สามารถจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่นให้บรรลุตามจุดหมายได้ โดยเฉพาะในจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนดชัดเจนแล้วว่าให้ ผู้เรียนมีคุณลักษณะ “มีนิสัยรักการอ่านและใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ” ดังนั้น หากครูมีความรู้ในการผลิตหนังสือการอ่านที่จะผลิตและใช้หนังสือเป็นสื่อการเรียนการสอนได้ อีกทั้งหนังสือที่เขียนขึ้นก็เป็นหนังสือที่ตีพิมพ์กับสภาพหลักสูตรของท้องถิ่นด้วย (ธัญญา พันชนะ, 2558, น.2) จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน พบว่า การศึกษาค้นคว้าเรื่องราวทางด้านประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของจังหวัดร้อยเอ็ด พบเรื่องราวเกี่ยวกับจังหวัดร้อยเอ็ด ถูกนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้สาธารณชนได้รับรู้ เช่น ประวัติความเป็นมา ตำนานเรื่องเล่าขาน โบราณสถานที่มิชื้อเสียชื่อเสียง วัดสำคัญในท้องถิ่น ประเพณีวัฒนธรรมของจังหวัดร้อยเอ็ด ที่ส่งผลให้มันโยบายของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดในการจัดทำเอกสาร วารสารประชาสัมพันธ์เรื่องราวต่าง ๆ ทั้งนี้ โรงเรียนอนุบาลเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดได้รับนโยบายในการจัดการศึกษา เพื่อจัดการเรียนการสอนเรื่องราวในท้องถิ่น อันเป็นวิชาเพิ่มเติม ชื่อวิชาเมืองร้อยเอ็ด ที่ใช้จัดการเรียนการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อสนองต่อนโยบายของจังหวัดร้อยเอ็ด จึงได้ร่วมประชุมวางแผนกับผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา พิจารณาแสดงความคิดเห็นให้พัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่นดังกล่าว

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมก็มองเห็นความสำคัญของหนังสืออ่านเพิ่มเติม โดยเฉพาะหนังสืออ่านเพิ่มเติมในด้านประวัติศาสตร์ท้องถิ่นที่นำมาเป็นสื่อสำคัญในการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 สาระการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ในการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมด้านประวัติศาสตร์ท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ และใช้วิธีการสอนทางประวัติศาสตร์ร่วมกับการจัดกิจกรรมทัศนศึกษา เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนให้สูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องสาเกตนครบ้านเราของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทัศนศึกษาที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องสาเกตนครบ้านเรา โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทัศนศึกษา
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องสาเกตนครบ้านเรา โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทัศนศึกษา
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องสาเกตนครบ้านเรา โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทัศนศึกษา

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. **กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย** ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนอนุบาลเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด สังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 32 คน จำนวน 1 ห้อง ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม
2. **เครื่องมือในการวิจัย** ได้แก่ ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 แผน 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 1 ฉบับ 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ จำนวน 1 ฉบับ และ 4) แบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ
3. **การเก็บรวบรวมข้อมูล** ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเครื่องมือการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 แผน 12 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 1 ฉบับ แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ จำนวน 1 ฉบับ แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ และ 4) แบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ
4. **การวิเคราะห์ข้อมูล** ได้แก่ 1) การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องสาเกตนครบ้านเราของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทัศนศึกษาตามเกณฑ์ 80/80 2) วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องสาเกตนครบ้านเรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทัศนศึกษา ระหว่างผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สูตร t-test (Dependent Samples) และ 3) การวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเชิงพรรณนา เพื่อหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
5. **สถิติที่ใช้ในการวิจัย** ได้แก่ การวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ t-test แบบ Dependent Samples

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง สาเกตนครบ้านเราของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทัศนศึกษา ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การวิเคราะห์การหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง สาเกตนครบ้านเราของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทัศนศึกษา ให้เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80

ผลการวิจัยพบว่า การหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง สาเกตนครบ้านเราชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทัศนศึกษา (E1/E2) โดยได้จัดทำและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ จากการศึกษาทฤษฎี แนวคิด หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้ทำการประเมินคุณภาพโดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน ได้ค่าความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{x} = 4.89$) สำหรับด้านการพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง สาเกตนครบ้านเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทำการประเมินคุณภาพโดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน ได้ค่าความเหมาะสมของหนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{x} = 4.87$) จากนั้นได้แก้ไขปรับปรุง ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และทำการทดลองนำร่องใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่ตัวอย่าง แต่มีความคล้ายคลึงกันกับกลุ่มตัวอย่าง โดยทดลองแบบแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (One to One Testing) จำนวน 3 คน ทดลองแบบกลุ่มเล็ก (Small Group Testing) จำนวน 9 คน และทดลองภาคสนาม (Field Testing) จำนวน 30 คน โดยได้ค่าประสิทธิภาพคือ 76.93/74.67, 79.31/77.78 และ 83.66/81.13 ตามลำดับ หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทัศนศึกษา ประกอบการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง สาเกตนครบ้านเราชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (E₁/E₂) ทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 32 คน ก่อนการทดลองทำการทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ จำนวน 20 ข้อ 20 คะแนน และทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น จำนวน 30 ข้อ 30 คะแนน และดำเนินการจัดการเรียนรู้พร้อมเก็บคะแนนในแต่ละแผนจากการประเมินผลจากการวัดประเมินผลใบกิจกรรม การประเมินทักษะและกระบวนการทางประวัติศาสตร์ การประเมินทักษะและกระบวนการทำงานกลุ่ม และการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยเทียบกับคะแนนเต็ม 224 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80 จะได้ค่าประสิทธิภาพด้านกระบวนการ (E₁) และนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ จำนวน 20 ข้อ 20 คะแนน และทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนจำนวน 30 ข้อ 30 คะแนน โดยเทียบกับคะแนนเต็ม 50 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80 จะได้ค่าประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ (E₂) พบว่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E₁) เท่ากับ 87.25 และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E₂) เท่ากับ 86.31 ดังนั้น แผนการจัดการเรียนรู้หนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง สาเกตนครบ้านเรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทัศนศึกษา จึงมีประสิทธิภาพ (E₁/E₂) เท่ากับ 87.25/86.31 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง สาเกตนครบ้านเรา โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทัศนศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง สาเกตนครบ้านเรา โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทัศนศึกษา จำแนกได้ ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ค่าที (t-value) องศาเสรี (df) และค่าพี ((P-value)=Sig (1-tailed)) ของผลการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง สาเกตนครบ้านเรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทัศนศึกษา

ความสามารถในการคิดวิเคราะห์	$\bar{x}$	S.D. ค่าเฉลี่ยผลต่าง	ผลต่าง (d)	n	df	ΣD	ΣD^2	t
ก่อนเรียน (pretest)	5.68	1.71	11.07	32	31	354	4096	25.979*
หลังเรียน (posttest)	16.75	1.81						

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ค่าวิกฤตของ t 25.979, t-table 2.0395)

จากตารางที่ 1 พบว่า ความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องสาเกตนครบ้านเรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทัศนศึกษา สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากค่า p (Sig. (1-tailed)) เท่ากับ Sig. (2-tailed)/2 = 0.0000/2= 0.0000 มีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่ตั้งไว้คือ ($\alpha=0.05$)

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องสาเกตนครบ้านเรา โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทัศนศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง สาเกตนครบ้านเรา โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทัศนศึกษา จำแนกได้ ดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ค่าที (t-value) องศาเสรี (df) และค่าพี ((P-value)=Sig (1-tailed)) ของผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบ การใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง สาเกตนครบ้านเรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทัศนศึกษา

ความสามารถในการคิดวิเคราะห์	$\bar{x}$	S.D. ค่าเฉลี่ยผลต่าง	ผลต่าง (d)	n	df	ΣD	ΣD^2	t
ก่อนเรียน (pretest)	12.25	2.03	14.15	32	31	453	6621	30.899*
หลังเรียน (posttest)	26.40	1.66						

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ค่าวิกฤตของ t 30.899, t-table 2.0395)

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง สาเกตนครบ้านเรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทัศนศึกษา สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากค่า p (Sig. (1-tailed)) เท่ากับ Sig. (2-tailed)/2 = 0.0000/2= 0.0000 มีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่ตั้งไว้คือ ($\alpha=0.05$)

4. การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องสาเกตนครบ้านเรา โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทัศนศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนรู้ด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง สาเกตนครบ้านเรา โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทัศนศึกษา ได้นำข้อมูลจากแบบสอบถาม 10 ข้อ พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง สาเกตนครบ้านเรา โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทัศนศึกษา โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.53$, $S.D = 0.52$) เมื่อพิจารณาระดับความพึงพอใจเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด คือ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.56$, $S.D = 0.53$) และรองลงมาคือ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.51$, $S.D = 0.52$) เมื่อคิดเป็นรายการข้อที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คือ รายการข้อที่ 5 ความชอบเรียนรู้ด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย การบูรณาการและการจัดนิทรรศการผลงาน ($\bar{x} = 4.75$, $S.D = 0.44$) รองลงมาคือ รายการข้อที่ 2 ความชอบในการทำงานกลุ่มและนำเสนอผลงาน ($\bar{x} = 4.63$, $S.D = 0.49$) และรายการข้อที่ 9 ความภูมิใจในการศึกษาแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นของตน ($\bar{x} = 4.59$, $S.D = 0.50$) ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องสาเกตนครบ้านเราของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทัศนศึกษา ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องสาเกตนครบ้านเราของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทัศนศึกษาที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 พบว่า การพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง สาเกตนครบ้านเรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทัศนศึกษา มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.25/86.31 สูงกว่าและเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80

2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องสาเกตนครบ้านเรา โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทัศนศึกษา พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง สาเกตนครบ้านเรา โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทัศนศึกษา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เพื่อเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องสาเกตนครบ้านเรา โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทัศนศึกษา พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง สาเกตนครบ้านเรา โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทัศนศึกษา มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องสาเกตนครบ้านเรา โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทัศนศึกษา พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง สาเกตนครบ้านเรา

โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทัศนศึกษา โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.53$, S.D = 0.52)

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องสาเกตนครบ้านเราของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทัศนศึกษา ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. หนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องสาเกตนครบ้านเรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทัศนศึกษา ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ได้ผ่านกระบวนการขั้นตอนการพัฒนาอย่างมีระบบ นอกจากนั้นยังผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาในด้านการเสนอเนื้อหา ด้านการใช้ภาษาและภาพประกอบ ด้านการวัดและประเมินผล และคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับแล้วนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ในด้านของกิจกรรมการเรียนรู้ คือปรับเปลี่ยนเวลาในการจัดกิจกรรมให้กระชับ แล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่ตัวอย่างเพื่อหาคุณภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม ซึ่งได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 76.93/74.67, 79.31/77.78 และ 83.66/81.13 และการหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น โดยประเมินความเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาในด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านสาระการเรียนรู้ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล แล้วจึงนำไปทดลองกับตัวอย่างจริง ผลจากการทดลองพบว่าค่าเฉลี่ยของแผนการจัดการเรียนรู้ ตั้งแต่แผนที่ 1-4 มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมเท่ากับ 4.89 ระดับความเหมาะสมมากที่สุด ซึ่งส่งผลให้ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1/E_2) เท่ากับ 87.25/86.31 จึงทำให้หนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง สาเกตนครบ้านเรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทัศนศึกษาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนนทา มูลทองน้อย (2557, น.63-64) ได้ศึกษางานวิจัย เรื่อง การพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระเศรษฐศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระเศรษฐศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.55/83.33 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องสาเกตนครบ้านเรา โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทัศนศึกษา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีความสำคัญเนื่องมาจากหนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่นและแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้พัฒนาขึ้นได้ผ่านกระบวนการขั้นตอนการพัฒนาอย่างมีระบบ ตั้งแต่วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น มาตรฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้และเนื้อหาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่ต้องเก็บข้อมูลกับผู้รู้ในท้องถิ่นในการสร้างตลอดจนศึกษาขั้นตอนการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ และได้ผ่านกระบวนการหาคุณภาพเรียบร้อยจนเกิดความสมบูรณ์ก่อนนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้จริง สอดคล้องกับสิริวรรณ ศรีพหล (2554, น.141) ให้ความสำคัญไว้ว่าเป็นการให้ประสบการณ์ตรงแก่นักเรียนโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์เป็นวิธีสอนที่นักเรียนจะต้องลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองภายใต้การแนะนำของครูผู้สอน ซึ่งช่วยให้นักเรียนเป็นผู้มีเหตุผล โดยการตั้งปัญหาและสมมุติฐาน แล้วคิดหาคำตอบตามสมมุติฐานนั้น ทำให้นักเรียนเข้าใจง่าย สนุกสนาน และมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ต่อการเรียนรู้ด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมหน่วยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง สาเกตนครบ้านเรา โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทัศนศึกษา โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.53$, S.D = 0.52) ผลการวิจัยที่ปรากฏมีสาเหตุมาจากการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และกิจกรรมทัศนศึกษานั้นได้อาศัยแนวคิดพื้นฐาน หลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจและคำนึงถึงทฤษฎีการเรียนรู้ เช่น มีการเสริมแรงที่เหมาะสม ถ้าได้รับการเสริมแรงที่ให้นักเรียนภาคภูมิใจที่ได้ทำถูก อันจะทำให้เกิดการกระทำพฤติกรรมนั้นซ้ำอีกในอนาคต การนำวิธีวิเคราะห์ระบบมาใช้เพื่อจัดเนื้อหาวิชาให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและวัยของผู้เรียน รายละเอียดต่าง ๆ ได้นำไปทดลองปรับปรุงจนมีคุณภาพเชื่อถือได้แล้วจึงนำมาใช้ ซึ่งมีจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการสอนตลอดจนเครื่องมือและวิธีการประเมินผล ทุกสิ่งทุกอย่างในระบบจะต้องสร้างขึ้นเป็นแบบบูรณาการมีความเกี่ยวเนื่องและสอดคล้องกันอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนภลัย สินธนาพร (2557, น.63-65) ได้ศึกษางานวิจัย เรื่องการพัฒนาการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องประวัติศาสตร์ท้องถิ่น โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของปิยากร แสนชัย (2560, น.75-76) ได้ศึกษางานวิจัย เรื่องการพัฒนาผลการเรียนรู้ประวัติศาสตร์โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบโครงการร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4-6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ควรวางแผนและเตรียมตัวให้พร้อมก่อนทำการสอน เช่น การจัดเตรียมกิจกรรม และสื่อการเรียนรู้ให้เพียงพอแก่ผู้เรียน และอธิบายสื่อการเรียนรู้ให้ชัดเจนเพื่อจะได้ทันเวลาที่กำหนดไว้ในแต่ละขั้นตอน และในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรให้ความสำคัญกับนักเรียนเท่า ๆ กัน โดยจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างทั่วถึงทุกคน เพื่อให้ นักเรียนเกิดความมั่นใจและเห็นคุณค่าในตัวเอง โดยครูคอยให้กำลังใจและเป็นທີ່ปรึกษาที่ดี

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการจัดทำหรือพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่นในเนื้อหาเรื่องราวอื่น ๆ เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนทางประวัติศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและพัฒนาอย่างต่อเนื่องและควรศึกษาค้นคว้าเปรียบเทียบระหว่างวิธีการสอนที่หลากหลายวิธี และสนองต่อความสนใจของผู้เรียน เพื่อนำมาเปรียบเทียบว่าแต่ละวิธี การสอนมีข้อแตกต่างกันอย่างไร และจะนำไปพัฒนาต่อไปอย่างไร

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณที่ปรึกษาและการเป็นผู้เชี่ยวชาญจากนางสาววิลาวัลย์ บุตรพรหม นางสุภัทรา อักกะมานัง นางพรรณ สุ่มมาตย์ ดร.ไพศาล วงศ์กระชี่ และผศ.ดร.สังธรรม พรทวีกุล ที่ให้คำปรึกษาแนะนำและทำให้งานวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มีคุณค่า ขอขอบพระคุณนางสุวิชา ตรีนาถ ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด คณะครูและนักเรียน กลุ่มทดลอง จึงขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องมา ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

- ปิยากร แสนชัย. (2560). การพัฒนาผลการเรียนรู้ประวัติศาสตร์โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ โครงงานร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4-6. (หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- นภลัย สิ้นธนาพร. (2557). การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องประวัติศาสตร์ท้องถิ่น โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นันทา มูลทองน้อย. (2557). การพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระ เศรษฐศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- นุชนิภรณ์ วงษ์กลม. (2559). การพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชุดวัฒนธรรม พื้นบ้านตำนานพื้นเมือง เรื่องฮีตสิบสอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- เวณิกา ถนอมเพียร. (2558). การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ เรื่องประวัติศาสตร์ท้องถิ่นสังขะ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- สิริวรรณ ศรีพหล. (2554). การจัดการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ในสถานศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.